

Årsberetning 2015

Innhold

Styrets medlemmer.....	3
Sekretariat.....	3
Valgkomité.....	3
Revisor.....	3
Styremøter.....	3
Drift av Miljøringen.....	3
Medlemsoversikt.....	3
Temamøter.....	3
Kursvirksomhet.....	5
Ny logo.....	5
Nettsiden www.miljoringen.no	6
Samarbeid med andre organisasjoner.....	6
Miljøringenprisen.....	7
Miljøringens studentstipend.....	8
Økonomi.....	8
Resultatregnskap Miljøringen 2015.....	10

Styrets medlemmer:	Steinar Sæland (leder)	Multiconsult ASA
	Morten Jartun	Oslo Lufthavn AS
	Tore Frogner	Veidekke Entreprenør AS
	Solvår Reiten	Fylkesmannen i Aust- og Vest-Agder / Sysselmannen på Svalbard
	Paul Cappelen	Norges Geotekniske Institutt (NGI)
	Geir-Andrè Thorstensen	Rambøll AS
Sekretariat:	smi energi & miljø v/ Mari Sunde og Nina Salvesen	
Valgkomité:	Siri Greiff, Multiconsult ASA (leder)	
	Thomas Jølstad Henriksen, Lindum AS	
	Jens Laugesen, DNV GL	
Revisor:	FSS Revisjon AS	
Styremøter:	Det er i løpet av 2015 avholdt 6 styremøter, hvorav 3 var telefonomøter.	

Drift av Miljøringen

Miljøringen blir driftet av et betalt sekretariat. **smi energi & miljø AS** i Stavanger har hatt jobben siden 2008, som innebærer daglig drift av Miljøringen og tilleggstjenester som å organisere temamøter og faglige kurs. Avtalen er blitt forlenget til også å gjelde for 2015-2016. Mari Sunde er fagsekretær, mens Nina Salvesen er prosjektmedarbeider og stedfortreder. Miljøringen har ingen ansatte eller betaler ut honorar for styrerepresentasjon.

Medlemsoversikt

Miljøringen hadde 86 betalende medlemmer ved utgangen av 2015. Det har i løpet av året vært 6 innmeldinger, 4 utmeldinger og 2 firma har slått seg sammen. Medlemsmassen fordeler seg på 25 % konsulenter, 16 % kommuner, 14 % statlig (Fylkesmenn og Kystverket), 13 % mottaks-/behandlingsanlegg, 13 % entreprenører, 7 % eiendomsbesittere, 6 % analyselaboratorier, 5 % FOU og undervisning og 1 % utstyrsleverandører.

Temamøter

Det ble arrangert tre temamøter i løpet av 2015:

1. 24. mars arrangerte Miljøringen temamøtet «Bruk og håndtering av spesielle typer av masser - en tilgang eller en belastning? Eksempler fra miljøutfordringer: Om pukk – radon – gruver – sjøbunn – biokull» i de nye lokalene til Miljødirektoratet i Oslo. Vi hadde 9 foredrag som samlet 51 deltakere. Årsmøtet ble holdt like etter temamøtet (14 deltakere fra 11 firma). Dagen ble avsluttet med hyggelig fellesmiddag på Lompa / Olympen for dem som ønsket det. Dette har blitt en tradisjon.
2. 2. og 3. juni hadde vi temamøte på Quality Hotel Expo, Fornebu. Dag 1 var forbeholdt tema «Juridisk ansvar for opprydding, ny kartlegging av bakgrunnsnivåer og sanering av oljeutslipp», mens tema for dag 2 var «Forurensning med kvikksølv og brannskum (PFAS) – aktuelle miljøgifter som bekymrer». Til sammen hadde vi 16 foredrag, og deltakerantallet var 98. Etter foredragene dag 1 tok geolog Fred-

rik Bockelie oss med på en geologisk vandring på Fornebu-området. Turen endte opp på Sjøflyhavna med grillbuffet i eget telt. En del av deltakerne overnattet på konferansehotellet.

27. og 28. oktober arrangerte Miljøringen temamøte på Victoria Hotell i Stavanger. Tittelen på møtet var «Miljøgifter i mennesker. Renere Havner. Gruver og miljø». Vi hadde 20 foredrag og 104 engasjerte deltakerne. Etter møtet første dag var det byvandring med guide gatelangs i Stavanger, etterfulgt av festmiddag på restauranten «Bevaremegvel». 61 av deltakerne overnattet på hotellet.

Samlet antall deltakere på temamøtene i 2015 var 253 fordelt på tre temamøter.

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Mars				67 Oslo	65 Porsgrun n	36 Oslo	67 Oslo	76 Oslo	84 Oslo	66 Oslo	91 Oslo	75 Oslo	65 Oslo	51 Oslo
Juni				87 Drammen	46 Lillehammer	61 Fr.-stad	73 Stavanger	68 Tr.-heim	92 Kr.-sand	90 Fr.-stad	Nordrocs Oslo Sep	85 Bergen	102 Oslo	98 Oslo
Nov				65 Bergen	103 Oslo	121 Oslo	99 Oslo	126 Oslo	144 Oslo	118 Oslo	99 Oslo	113 Oslo	120 Tr.-heim	104 Stavanger
Totalt	263	259	213	219	214	218	239	270	320	274	190 + Nordrocs	273	287	253

Oversikten viser deltakerantall og møtested for de siste års temamøter. Trenden viser stabil deltakelse for de siste år. På temamøtene har hovedsakelig representanter fra medlemsbedriftene møtt, men vi har markedsført møtene også overfor mange ikke-medlemmer, og møtet i Stavanger hadde kanskje derfor ca. 20 % deltakelse fra andre bedrifter/institusjoner. Møtedeltakelsen varierer også med hvilke tema som tas opp og foredrag som holdes.

Vi er godt fornøyd med den store interessen for arrangementene våre, og evaluering fra deltakerne viser at de er fornøyde både med det faglige innholdet og anledningen til sosial mingling. En stor deltakelse av ikke-medlemmer inspirerer på temamøtene og øker sjansen for rekruttering.

Kursvirksomhet

Miljøringen har innført et nytt system med rullering av 3 faste kurs:

Kurs	Tema	Varighet	2015	2016	2017	2018
MR-RISS	TA-2802. Tilstandsklassifisering, risikovurdering og tiltaksplaner for forurensede sedimenter.	1 dag hvert 2. år	≥ 1 vår		≥ 1 høst	
MR-RISG	Forurensningsforskriften. kap. 2 og TA-2553. Tilstandsklassifisering, risikovurdering og tiltaksplaner for forurenset grunn.	2 dager hvert 2. år	≥ 1 høst		≥ 1 vår	
MR-PROV	Miljøprøvetaking forurenset grunn. Strategi, prøvetaking og tolkning av resultater	2 dager hvert 2. år		≥ 1		≥ 1

Kurskontraktene lyses ut med jevne mellomrom med muligheter for opsjon.

Det ble i 2015 arrangert fire kurs i regi av Miljøringen:

- Den 29. og 30. april ble det avholdt 1-dags MR-RISS-kurs i «Praktisk bruk av Miljødirektoratets risiko- og klassifiseringsveiledere for forurenset sediment» hos NGI i Oslo. NGI v/Gijs Breedveld og NIVA v/Torgeir Bakke ble engasjert som faglig ansvarlige kursholdere. Det var henholdsvis 34 og 30 deltakere på hvert kurs, der ca. 84 % representerte medlemsbedrifter/-institusjoner.
- 14. - 15. oktober og 19. - 20. oktober 2015 ble det arrangert 2-dagers MR-RISG-kurs i forurensningsforskriftens kap. 2 og veileder TA-2553 hos Multiconsult ASA på Skøyen i Oslo. Multiconsult ASA ved Anne Kristine Søvik, Gunnar Brønstad og Solveig Lone ble engasjert som faglig ansvarlige kursholdere. Det var henholdsvis 42 og 58 deltakere på hvert kurs. På dette kurset var deltakerantallet fra ikke-medlemmer vesentlig større, ca. 45 %.

Miljødirektoratet bidro med økonomisk støtte, foredragsholdere og deltakere på alle kursene. Samarbeidet mellom Miljøringen og NIVA/NGI, Multiconsult og Miljødirektoratet har fungert meget godt.

Eksterne foredragsholdere ble trukket inn i større grad enn før. Andelen av deltakere fra kommunene var vesentlig større på MR-RISG enn det har vært på tilsvarende kurs tidligere. Evalueringen etterpå viste fornøyde deltakere og stort utbytte.

Ny logo

Vi arrangerte i 2015 logokonkurranse for å modernisere utseende til foreningen. Denne ble svært populær, og vi fikk inn ca. 50 forslag fra 27 personer med vidt forskjellig bakgrunn. Styret i Miljøringen ble til slutt enige om at 1. plassen og premien på 10 000 kr skulle gå til grafisk designer Ruben Larsen fra Vestvågøy.

Den nye logoen er tatt i bruk. Logoen symboliserer ulike typer/lag av grunn: Vann, vegetasjon, jord og stein. Den skal også symbolisere forening, ved at linjene forenes mot navnet. Den nye logoen er implementert på nettsiden og i våre ulike dokumentmaler.

Nettsiden www.miljoringen.no

Vi prøver kontinuerlig å forbedre design, funksjonalitet og innhold av vår WordPress-baserte nettside, som firmaet Innovati AS er engasjert for å støtte oss med. Nettsiden oppdateres jevnlig med informasjon om egne og andres arrangementer, foredrag fra temamøter, stillingsannonser, nyhetsbrev, oppdatering av medlems- og leverandørregister, nyttige linker osv. Vi er også i gang med å etablere en påmeldingsmodul som vil kunne effektivisere arbeidet med påmeldinger til temamøter og kurs.

Samarbeid med andre organisasjoner

Miljødirektoratet

Miljøringen har hatt godt samarbeid med Miljødirektoratet også i 2015. Miljødirektoratet deltar på Miljøringens første styremøte hvert år, der vi planlegger årets aktiviteter. Vi ønsker å være aktuelle ved å ha fokus på bl.a. Miljødirektoratets arbeid med nye forskrifter og veiledere. På møtet blir det gitt en gjensidig orientering, og det blir utvekslet planer for hvordan Miljødirektoratets arbeid innen forurenset grunn og sedimenter kan inkluderes i våre temamøter, konferanser og kurs. Miljødirektoratet deltar også aktivt på våre temamøter, med siste nytt, som foredragsholdere og deltakere.

26. november 2015 arrangerte Miljødirektoratet i samarbeid med Miljøringen en hel-dags workshop om PFAS, avholdt hos Miljødirektoratet. Temaene for workshopen var risikovurdering, overgangen fra risikovurdering til tiltak og vurdering av ulike tiltaksmetoder. Deltakerne bestod av inviterte problemeiere, myndigheter, norske og utenlandske eksperter og andre fagfolk. For Miljøringens medlemmer var det mulig å søke om plass på workshopen gjennom en utlysning via Miljøringen. Det var stor interesse fra Miljøringens medlemmer og mange ønsket å bidra. Sju av deltakerne ble utvalgt gjennom denne søknadsprosessen, og Miljødirektoratet sto for utvelgelsen. Fra Miljøringens styre deltok med Morten Jartun, Solvår Reiten og Paul Cappelen i rollen som referenter og for sammenstilling av en rapport som er under utgivelse.

NORDROCS

NORDROCS er en fellessammenslutning av de fire nordiske søsternetverkene Mutku (Finland), ATV Jord og Grundvand (Danmark), Renare Mark (Sverige) og Miljøringen (Norge). Formålet er å opprettholde den felles nordiske arenaen innen opprydding av forurensning i jord, grunnvann og sedimenter, der hensikten er å utveksle informasjon som er samlet gjennom forskning og prosjekterfaring.

Målgruppene er forskere, myndigheter, konsulenter, entreprenører og andre fagfolk som arbeider med forurenset grunn og sedimenter i Norden og andre land i Nord-Europa og rundt Østersjøen. NORDROCS arrangerer en felles nordisk konferanse annethvert år (Malmø i 2006, Helsinki i 2008, København i 2010, Oslo i 2012, Stockholm i 2014).

I 2015 startet planleggingen av NORDROCS 2016 som skal gå av stabelen 5. - 8. september 2016 ved universitetet i Aalto, Finland. Steinar Sæland fra Multiconsult er

Miljøringens utpekte norske representant i organisasjonskomitéen, og Morten Jartun (OSL, nå NIVA) og Paul Cappelen (NGI) er norske representanter i review-komiteen.

Vannforeningen

Miljøringen og Vannforeningen har sammenfallende interesser på flere områder og arrangerte i 2014 ett felles seminar. Dette ble meget godt mottatt både av medlemmene i begge foreninger og av Miljødirektoratet. Samarbeidet frister til gjentakelse.

NICOLE

Miljøringen er medlem i The Network for Industrially Contaminated Land in Europe, et europeisk nettverk for forurenset grunn. Miljøringens sekretariat mottar jevnlig informasjon, og denne gjøres tilgjengelig for medlemmene via Miljøringens nettside.

SedNet

Miljøringen er registrert som mottaker av nyhetsbrev fra SedNet, European Sediment Network. Nyhetsbrevene blir gjort tilgjengelige fortløpende for medlemmene via Miljøringens nettside.

Battelle

Miljøringen holder medlemmene jevnlig orientert om hvilke aktuelle arrangementer Battelle setter på dagsordenen sin.

Annet

Miljøringen har god kontakt med universitetene og organisasjoner som Avfall Norge, Bergringen og Forum for miljøkartlegging og -sanering.

Miljøringenprisen

Det kom i 2015 inn 3 forslag til Miljøringenprisen for 2015. Formålet med prisen er å påskjønne en person som gjennom sin aktivitet har satt fagområdet forurenset grunn og sedimenter i fokus på en positiv måte.

Rådgiver Per-Erik Schulze i Naturvernforbundet ble av styret innstilt til å motta Miljøringenprisen for 2015. Styrets begrunnelse var:

«Per-Erik Schulze har allerede en lang løpebane bak seg innen miljøbevegelsen, fra ung tønnegraver i Natur og Ungdom i 1987 til moden fagrådgiver i Naturvernforbundet. Han har med grunnlag i marinbiologi og et usedvanlig miljøengasjement blitt en autoritet med stor faglig bredde og dybde på svært mange miljørelaterte fagområder.

Per-Erik Schulze blir gjenbrukt. Han lar seg engasjere og hentes inn til faggrupper om viktige miljøutfordringer. Han har en stemme som blir lyttet til og som blir referert. Han har god evne til å formidle viktige miljøbudskap i mange media, og han presenterer budskapene med stor troverdighet og til påminnelse for oss alle.

Miljøringen hedrer Per-Erik Schulze for hans innsikt og innsats. Miljøringen verdsetter også at han i årene framover forhåpentlig vil fortsette å inspirere til miljøinnsats generelt, og innen forurenset grunn og sedimenter spesielt».

Prisen er for tiden på kr 25 000 og er tidligere tildelt Tor Løken i 2005, Erle Grieg Ast-rup i 2006, Gijs Breedveld i 2009, Per Oskar Mengshoel i 2010, Rolf Tore Ottesen i 2011, Hans Jørund Hansen og Harald Solberg i 2012, Torgeir Bakke i 2013 og Ola Bruskeland i 2014.

Miljøringens studentstipend

Ordningen med Miljøringens stipend til yngre fagpersoner ble avviklet i 2014 og er-stattet av Miljøringens studentstipend. Formålet med den nye ordningen er å inspire studenter uavhengig av medlemstilknytning til å øke sine miljøfaglige kvalifikasjo-ner. Øvre aldersgrense er 30 år og vedkommende må være tatt opp til et masterpro-gram ved norsk universitet eller høyskole som er relevant for Miljøringens formål og virksomhet. Årlig kan det tildeles inntil kr 20 000 til ett eller fordelt på to stipender. Søknadene blir evaluert og innstilt av styrerepresentantene i Miljøringen

Våren 2015 fikk vi inn 9 søknader, og Anna Olsson som studerer miljøvitenskap ved Universitetet i Lund i Sverige ble tildelt et stipend på 10 000 kr. Hun har innledet samarbeid med Universitetet i Svalbard, UNIS, og masteroppgaven fokuserer på for-urensning fra lokale aktiviteter på Svalbard. Undersøkelsen vil inkludere miljøgifter som siloksaner og bromerte og fluorerte forbindelser med sammenlikninger mellom de norske og russiske bosetningene. Stipendet vil bli brukt til utgifter i forbindelse med feltarbeidet som startet opp sommer/høst 2015.

Høsten 2015 fikk vi inn 7 søknader. Hilde Alida Hammer, som studerer ved NTNU – Environmental Toxicology and Chemistry, mottok høstens studentstipend på 10 000 kr. Hun skriver en masteroppgave om effektene av dumping av bysnø i Trondheims-fjorden og ønsker å bruke pengene på eksterne analyser av PAH.

Økonomi

Årsregnskapet for 2015 er satt opp under forutsetning av fortsatt drift. Årsregnskapet viser et overskudd på kr 46 071 mot et budsjettert overskudd på kr 35 000. Egenkapi-talen per 31.12.2015 var på kr 1 112 932. Regnskapet ligger vedlagt.

Regnskapet viser et overskudd på ca. kr 11 000 sammenlignet med budsjett:

- Medlemskontingenten representerer en inntekt for Miljøringen på kr. 506 750.
- De tre temamøtene (253 deltakere) hadde et samlet resultat på kr. 96 631.
- De 4 gjennomførte kursene (totalt 164 deltakere) hadde et samlet resultat på kr. 204 409.

At kursene går med større overskudd enn temamøtene skyldes blant annet at tema-møtene har lavere deltakeravgift og er ikke støttet med økonomisk bidrag fra Miljødi- rektoratet, slik kursene som regel er.

Medlemstallet økte totalt sett med ett medlem i løpet av regnskapsåret. Vi hadde forventet en større økning, men ser også at firmasammenslåinger påvirker medlemsinntektene. Miljøringen ønsker flere medlemmer og har hatt et spesielt fokus på hvordan vi skal få med flere kommuner. Medlemsstrukturen og differensiert medlemsavgift i Miljøringen har også vært oppe til diskusjon.

Miljøringen er merverdiavgiftspliktig. Derfor er medlemsavgiften fordelt mellom en kontingent som er fritatt for merverdiavgift og en obligatorisk annonsedel som er merverdiavgiftspliktig. Miljøringen får av denne grunn et forholdsmessig fradrag for inngående merverdiavgift på kostnadene.

Resultatregnskap Miljøringen 2015

	Note	Resultat 2015	Budsjett 2015	Resultat 2014
INNEKTER				
Medlemsannonsering avg.pliktig		-289 000	-300 000	-272 200
Inntekt medlemsmøte mars		-47 700	-70 000	-56 600
Inntekt medlemsmøte juni		-147 100	-180 000	-162 000
Inntekt medlemsmøte okt / nov		-162 050	-150 000	-35 614
Inntekt medlemsmøte mars u/mva		-3 800	-7 000	-6 840
Inntekt medlemsmøte juni u/mva		-22 650	-50 000	-25 800
Inntekt medlemsmøte okt / nov u/mva		-39 750	-35 000	0
Medlemskontingent avgiftsfri		-217 750	-240 000	-227 250
Kurs regelverk, MR-RISG		-514 039	-340 000	0
Kurs risikoveileder sediment, MR-RISS		-258 000	-270 000	0
Kurs miljøprøvetaking, MR-PROV		0	0	-467 000
Inntekt workshop i samarbeid med Miljødirektoratet		-100 000	-50 000	0
Miljøringens andel av overskudd Nordrocs 2014		0	0	-92 849
Renteinntekt bank		-25 161	-28 000	-28 544
Nordrocs hjemmeside, viderefakturert		-3 638	0	0
SUM		-1 830 638	-1 720 000	-1 374 697
KOSTNADER				
Serverleie, webløsning MR og Nordrocs		36 538	30 000	74 405
Revisjonshonorarer		13 740	16 000	15 525
Faste driftskostn. sekretariat inkl. reiser		593 901	590 000	578 639
Kurs regelverk, MR-RISG		379 760	230 000	0
Kurs sedimentveileder, MR-RISS		187 870	250 000	0
Kurs miljøprøvetaking, MR-PROV		0	0	265 511
Kostnad workshop i samarbeid med Miljødirektoratet		96 063	50 000	0
NORDROCS / nordisk samarbeid		6 898	8 000	4 266
Seminarer styreleder/styremedlemmer	1	24 600	55 000	0
Reisekostnader styret		61 338	75 000	74 789
Kostnad medlemsmøte mars		26 206	40 000	34 359
Kostnad medlemsmøte juni		122 289	160 000	87 728
Kostnad medlemsmøte november		177 924	130 000	28 633
Miljøringenprisen og Miljøringens studentstipend		45 079	45 000	45 000
Bank og kortgebyrer		699	1 000	367
Andre kostnader		11 662	5 000	6 814
Tap på fordringer		0	0	0
Tap på fordringer, avgiftsfri		0	0	0
Arbeidsgiveravgift		0	0	0
SUM		1 784 567	1 685 000	1 216 036
Resultat		-46 071	--35 000	--158 661
BALANSE				
		Pr.31.12.2015		Pr.31.12.2014
EIENDELER				
Bankinnskudd		1 152 999		1 202 932
Kundefordringer	2	121 650		0
Forskuddsbetalte kostnader og påløpt inntekt	1	29 700		
Påløpte renter		449		995
SUM EIENDELER		1 304 798		1 203 927
GJELD OG EGENKAPITAL				
Kortsiktig gjeld	3, 1	-191 866		-137 066
Egenkapital		-1 112 932		-1 066 861
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		-1 304 798		-1 203 927

NOTER REGNSKAP

Note 1 Forsinket honorar til tidligere styreleder (forskuddsbetalt studiereise i 2016). Dagens styreleder/styremedlemmer har foreløpig ikke benyttet seg av tilbudet om seminar/studiereise

Note 2 Vi har en del kundefordringer pga overgang til faktura på e-post og mange fakturaer sent på året. Det pures fortløpende.

Note 3	Kortsiktig gjeld:	
	Skyldig offentlige avgifter (mva)	80 824
	Leverandørgjeld	31 250
	<u>Annen kortsiktig gjeld (påløpte kostnader og avsetning studietur)</u>	<u>79 792</u>
	<u>Sum kortsiktig gjeld</u>	<u>191 866</u>

8. februar 2016

Morten Jartun
Styremedlem

Steinar Sæland
Styreleder

Paul Cappelen
Styremedlem

Solvår Reiten
Styremedlem

Geir-Andrè Thorstensen
Styremedlem

Tore Frogner
Styremedlem